

Tutoriat 6 CSI

Diferențiabilitate. Puncte de centru

Def. Fie $F: D = \dot{D} \subseteq \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ ($n, m \geq 1$) $a \in D$

a) F n.m. diferențiabilă în a dacă $\exists T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ liniară o.t.

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{F(x) - F(a) - T(x-a)}{\|x-a\|} = 0$$

↓
diferențiala lui F
sau
derivata Fréchet a lui F în a

b) F n.m. diferențiabilă pe $\mathbb{R}$ dacă F diferențiabilă în $\forall a \in D$.

Notatie: $dF(a)$

(T) F diferențiabilă în $a \in D$, atunci F continuă în a .

F constantă $\Rightarrow dF(a) = 0, \forall a \in D$

F liniară $\Rightarrow dF(a) = F, \forall a \in D$

Def. $f: D = \dot{D} \subseteq \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m, a \in D$

a) Spunem că f are derivată direcțională în a după direcția v dacă există

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a+tv) - f(a)}{t} = \frac{df}{dv}(a) \Rightarrow \text{derivată Gâteaux}$$

* $v \rightarrow$ vector direcțional

BONUS

(GEOMETRIE SET II)

$\{e_1, e_2, \dots, e_m\} \subseteq \mathbb{R}^m$ n.m. baza canonică, unde $e_i, i=1, m$ este vector unitate / canonic

ex: $\mathbb{R}^2 \Rightarrow \{e_1 = (1, 0), e_2 = (0, 1)\}$

$\mathbb{R}^3 \Rightarrow \{e_1 = (1, 0, 0), e_2 = (0, 1, 0), e_3 = (0, 0, 1)\}$

Dacă vom să dezvoltăm un element prin acești vectori vom avea:

$x = (x_1, x_2, \dots, x_m) \Leftrightarrow x = x_1 e_1 + x_2 e_2 + \dots + x_m e_m \rightarrow$ dezv. vectorului în baza canonică

ex: $\mathbb{R}^3 : x = (2, -1, 5) \Rightarrow x = 2e_1 - 1e_2 + 5e_3$

$\hookrightarrow$ coordonate în spațiul vectorial

Def: $f: D = \dot{D} \subseteq \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R} \quad a \in D$

* a) Spunem cã f are derivatã partialã în a în raport cu variabila x_k dacã $\exists \frac{df}{dx_k}(a) =: \frac{\partial f}{\partial x_k}(a)$

b) Dacã $\frac{\partial f}{\partial x_k}(a) \in \mathbb{R} \Rightarrow f$ derivabilã partial în a în rap. cu x_k

c) f deriv. part. în a dc f deriv. part. în $\forall a \in D$

* d) f este de clasã C^1 pe D (not $C^1(D)$) dc. f deriv. part. pe D și $\frac{\partial f}{\partial x_k}$ sunt continue $\forall k \in \overline{1, m}$.

ex: $f(x, y) = x \ln(xy) \quad f: D \rightarrow \mathbb{R}, D = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}, xy > 0\}$

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial x}(x, y) &= (x \ln(xy))'_x = x' \ln(xy) + x \cdot (\ln xy)' = \\ &= \ln(xy) + x \cdot \frac{y}{xy} = \ln(xy) + 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial y}(x, y) &= (x \ln(xy))'_y = x' \ln(xy) + x (\ln xy)' = \\ &= 0 + x \cdot \frac{(xy)'_y}{xy} = 0 + \frac{x}{y} \end{aligned}$$

$$(\ln(xy))'_y = \frac{(xy)'_y}{xy} = \frac{y}{xy}$$

$f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}, f(x, y, z) = xy^2 + x^2yz + y^3 \quad df = ?$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y, z) = y^2 + 2xyz$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y, z) = 2xy + x^2z + 3y^2$$

$$\frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = x^2y$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow df(x, y, z) &= (y^2 + 2xyz) dx + \\ &+ (2xy + x^2z + 3y^2) dy + \\ &+ x^2y dz \end{aligned}$$

Matricea Jacobiană

$$F: D = \overset{\circ}{D} \subseteq \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m, a \in D, F = (f_1, \dots, f_m)$$

$$f_i: D \rightarrow \mathbb{R}, i = \overline{1, m}$$

$$J_F(a) = \begin{pmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(a) & \frac{\partial f_2}{\partial x_1}(a) & \dots & \frac{\partial f_m}{\partial x_1}(a) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_1}{\partial x_m}(a) & \frac{\partial f_2}{\partial x_m}(a) & \dots & \frac{\partial f_m}{\partial x_m}(a) \end{pmatrix}$$